

De dood van Sara

[De wekelijkse parashot](#)

13. De dood van Sara

Uit de Tora: Genesis 23 (Dood van Sara)

Uit de Profeten: Jeremia 32 (Dood van Jeruzalem)

Uit het Goede Nieuws: 1 Korinthe 15 (De opstanding)

Dan buigt Abraham zich neer in de aanwezigheid van het volk van dat land. En hij zegt tegen Stoffelijk (Efron), waar iedereen bij is: Hoor nu toch alsjeblieft naar mij! Ik zal de prijs van dat veld betalen! Aanvaard dat dan, zodat ik de dode Sara daar kan begraven.

En Stoffelijk (Efron) geeft antwoord aan Abraham: Mijn heer, hoor toch naar mij! Wat kan mij dat stuk land van vierhonderd zilversjekels nu schelen? Doe nou net of het van jou is en begraaf je dode Sara! Opgelucht geeft Abraham de hand aan Stoffelijk. Dan weegt hij de prijs af die Stoffelijk genoemd had in het bijzijn van de zonen van Chet, vierhonderd zilversjekels naar de actuele koers.

Zo vindt de overdracht van het veld van Stoffelijk plaats. Dat veld ligt in Machpelah, vlak bij Mamre en het bevat zowel het veld als de grot daarop en alle bomen die te vinden zijn tussen de grenzen rondom dat veld. Aan Abraham wordt het overgedragen als zijn eigendom, in de tegenwoordigheid van alle zonen van Chet, dat wil zeggen alle vertegenwoordigende wethouders en ambtenaren die zitting houden in de stadspoort. Na deze overdracht begraaft Abraham Sara zijn vrouw, in de grot op het veld van Machpelah, in het zicht van Mamre dat bij Hebron ligt, in het Laagland (Kanaän). Zo wordt het veld en de grot die zich daar bevindt, als begraafplaats overgedragen aan Abraham, door de zonen van Chet.¹

Kirjath-Arba

De stad waar de overdracht van Efron's akker plaatsvindt is Kirjath-Arba. Het is niet zonder reden dat deze oude naam genoemd wordt bij de begrafenis van Sara en de aankoop van het veld van Efron. Deze oude naam heeft de stad te danken aan de Enakieten, een reuzengeslacht uit die tijd. Arba, de vader van Enak, stichtte de stad volgens Jozua 15:13. Vandaar de naam: 'Stad van Arba'.

Al speculerend, kunnen we ook een diepere betekenis vinden in deze naam, die een schets laat zien van het hele hoofdstuk dat we deze week lezen! *Arba* is het Hebreeuwse woord voor 'vier'. Vier heeft, zoals we eerder al opgemerkt hebben, de betekenis van 'deur', naar de vierde letter uit het Hebreeuwse alfabet. Nu staat in onze parasja de dood centraal en de dood kan als een deur beschouwd worden, een doorgang van het hier en nu naar het Messiaanse rijk waar de opstanding van de doden plaatsvindt.

De wortel van *arba* is *raba*, wat 'nederliggen' betekent. Maar dat is niet het liggen van de slaap, of het levenloze liggen in een graf, het is een vorm van liggen waarbij met name op voortplanting gedoeld wordt. De dood is niet zomaar nederliggen in het eindeloze niets, maar nederliggen met een doel, een toekomst met nieuwe verwachting, nieuw leven!

De dood en begrafenis van Sara verbeeldt een deur naar een plaats waar we geen zicht op hebben. Dat beeld doet ons zwijgen en roept vragen op waar geen antwoorden op zijn in het land der levenden. Wel is er de verwachting van de redding die JHWH schenken zal. Sara wordt ten grave gedragen met de bewuste verwachting dat dit niet het einde is, maar dat de dood een deur naar een toekomst is, waarin weer leven zal zijn!

---

¹ Genesis 23:12-20

Hebron, de priesterstad

Onze parasja geeft aan de stad Hebron een melancholische bijklank omdat het vragen oproept over de dood en wat erna komt. Deze ingetogen stemming blijft de stad ook in latere tijd dragen. Ten tijde van de verdeling van het land, wordt Hebron aangewezen als een priesterstad. Omdat de priesters geen arbeid verrichten op het land, maar slechts aan de dienst van JHWH verbonden waren, kwamen de akkerlanden om deze stad vrij. Die werden door het lot aan het nageslacht van Kaleb toebedeeld². Een man die niet uit Israël kwam, maar wel werd gerekend als een geboren Israëliet, doordat hij in zijn leven had laten zien dat hij een zoon was van Abraham.

Bizar eigenlijk dat dit eerste officieel aangekochte stuk land aan een geestelijke Israëliet toekwam! Ook dat roept weer vragen op die lastig te beantwoorden zijn: Wie is Israël? Wie behoort er nu werkelijk tot het nageslacht van Abraham? Wie zal, door de deur van de dood, ook werkelijk in het beloofde land aankomen?

Efron

De naam van de oorspronkelijke eigenaar van het veld, doet ons verder denken over het thema dood. Deze naam is afgeleid van het woord *aphar* en kan daarom 'stoffelijk' betekenen. *Aphar* komt veel voor in de Bijbel als stof, of droge grond. In het boek Job vinden we dit woord haast op elke bladzijde. Ik noem een voorbeeld.

Job 7:21b: **Want nu zal ik in het stof liggen; U zult mij ernstig zoeken, maar ik zal er niet meer zijn.**

Het hele idee van de dood is volgens Job dat we er niet meer zijn. Het leven is vertrokken, we zijn niet meer te vinden, het is dus afgelopen met ons. We bevinden ons dan in een diepe slaap waaruit we niet meer ontwaken. Bij de dood hoort een weerkeren naar de aardbodem waaruit de mens genomen is. Daarom worden de doden begraven in de Tora. Het drukt uit dat we weer in dezelfde omstandigheid verkeren als voordat we leefden. Als we dood zijn, zijn we op non-actief gesteld. Geen bewustzijn meer, geen leven, maar gewoon weer een droge aardkluit. Is dat dan alles? Wat een hopeloosheid! Je zou er lijdelijk van worden. Alle volken hebben door alle tijden heen deze hopeloosheid ervaren en uitgeleefd in de vreemdste religieuze rituelen. Ook vandaag zien we op de meeste gezichten van de mensen om ons heen deze hopeloosheid omdat de mens gezien wordt als een toevallig product van de evolutie die weer zal verdwijnen in het niets.

De nieuwe eigenaar van de akker

Abraham koopt de akker van de stoffelijke Efron. Er worden ons over deze aankoop heel veel details verteld. Het grootste deel van het hoofdstuk bestaat uit een koopcontract. Alle gegevens staan erop: de grootte van de akker, de exacte locatie, de prijs, de vorige en de nieuwe eigenaar en de notabelen die het geheel bekrachtigen. Als we veronderstellen dat deze akker inderdaad staat voor de hopeloosheid van de dood en de wanhopige vragen die daaromheen cirkelen voor de mens, dan is deze aankoop een baken van hoop. Tot nog toe was het stoffelijke gedoemd om stoffelijk te zijn en te blijven. Maar die akker (wat een beeld is van de wereld) is opgekocht, er is een prijs voor betaald! De dood en haar hopeloosheid is in handen van iemand anders gekomen! Die ander is Abraham, dat betekent: vader van een menigte. De doorgang van de dood leidt naar een nieuwe toekomst! Een toekomst waarin een enorme menigte uit al de volken te vinden zal zijn!

De opstanding

Hier zien we voor het eerst in de Tora een glimp van de opstanding die ook in de profeten en in het Goede Nieuws een belangrijke rol speelt. De mens was gedoemd om te sterven vanaf het moment dat hij verbannen was uit de Tuin van Verrukking. Genesis 3:19 zegt het onomwonden: **Stof (aphar) bent u en u zult tot stof (aphar) terugkeren.** Tien hoofdstukken verder kondigt JHWH echter aan (13:16): **Ik zal uw nageslacht maken als het stof (aphar) van de aarde.** Nog eens tien hoofdstukken verder wordt in profetische zin de aarde opgekocht voor het nageslacht van Abraham. Later als Jesjoea sterft aan het kruis, is de prijs ook echt betaald³. Alle mensen uit de volken, menigten en natiën, die zich door Zijn dood laten kopen, zullen delen in de belofte die geldt voor het nageslacht van Abraham. Zij zullen opstaan in nieuw leven! Gods doel met de schepping gaat door!

De landsbelofte

Voor het eerst wordt een Hebreëër de eigenaar van een stuk grond uit het beloofde land. De eerste legitieme kolonisatie heeft plaatsgevonden. Maar Abraham weet dat zijn verwachting niet van het hier en nu is. Want de mens moet sterven en wordt weer stof. Dwars door de dood heen, heeft Abraham zijn geloof gevestigd op het beloofde land! Het beloofde koninkrijk zál komen! De aankoop van deze akker is een profetisch bewijs dat het Koninkrijk van JHWH gevestigd zál worden, over de grenzen van de dood heen.

² Zie Jozua 21, met name de verzen tien tot en met twaalf.

³ Niet toevallig staat dit hoofdstuk precies ná de profetische binding van Izak!

Verdieping

Dit blok geeft enkele onafgemaakte denklijnen en vragen voor diepere studie. Zo kunnen we een steeds beter beeld krijgen van het onderwijs dat JHWH ons geeft door Zijn Tora. Als basis voor diepere studie is het goed om het boekje "[Hebreeuws denken](#)" door te nemen. Dit kunt u vinden op mijn website onder 'basis'.

- ⤴ *We herkennen in de dialoog van Abraham en Efron de Oosterse handelsgeest. Maar het ontzag voor Abraham is groter dan je in die context zou verwachten. De neerbuigende toon waarmee hij aangesproken wordt is eerder de taal van een slaaf die zich onderwerpt aan zijn heer, dan de toon van een handelaar. In vers zes wordt gezegd: nesie elohiem ata betoechenoe: 'Een prins van God ben je onder ons.' Wat laat dat zien van de status die Abraham onder hen genoot? Hoe reageert Abraham op dit bijna koninklijke ontzag?*
- ⤴ *In Jeremia 32 wordt ook land aangekocht met het oog op het toekomstige herstel. Dit gaat samen met de aankondiging van de zekere val van Jeruzalem. Hoe kon het dat de 'missie' met het nageslacht van Abraham mislukte? Wat bewijst in deze passage dat Gods doel niet ijdel is, maar zeker en vast?*
- ⤴ *Als Jeremia bidt om uitleg, bewijst dat zijn wanhoop. De vorige vraag moeten we in dat licht niet zomaar beantwoorden. Jeremia had een intense strijd rondom deze vragen. Wat zien we in de toon van de stem van Vader JHWH als Hij antwoordt? Wat betekent het dat Hij een toekomstig verbond voor ogen houdt? Wanneer zal dat verbond gesloten worden?*
- ⤴ *Het goede nieuws dat Paulus verkondigt, is al zo oud als de wereld zelf. De dingen die hij schrijft zijn een prachtige parallel van de lessen die we uit de Tora en de profeten haalden (zie bijv. vs. 36). Hij klinkt alsof het absurd is om te geloven dat er geen opstanding zal zijn. Waarom is de opstanding van de doden zo logisch voor hem?*
- ⤴ *Wat is het verschil tussen stoffelijke en hemelse mensen (vs. 46-49)?*

Volgende week lezen we:

Genesis 24 (Rebecca), Ruth 1 (Ruth), Openbaring 12 (De vrouw)

© 2011 Kees Bloed

www.sjemajah.nl

Immanuël, Gemeente van het Levende Woord

Tel 078 6990097, Fax 078 6990098, Mob 0629 065138

Email: w.verdouw@immanuel-gemeente.nl

Web: <http://www.immanuel-gemeente.nl>

[De wekelijkse parashot](#)

Wees van harte welkom op iedere Sabbatmorgen en ervaar dat de vreugde van JHWH onze kracht is.
Plaats van samenkomst: "De Havenkerk", Ieplaan 9, 2951 CB Alblisserdam, om 10.30 uur